

Spálovák

Zpravodaj městyse Spálova

2/2023

Nový školní rok 2023/2024 bude probíhat také v nových učebnách, které byly vybudovány v rámci projektu:

„PŘÍSTAVBA ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLY SPÁLOV“

A BYL SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKOU UNIÍ A MINISTERSTVEM PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Cílem projektu bylo vyřešit neodpovídající zázemí a prostory pro odbornou výuku, nedostatečné prostory pro nynější počet žáků. Od 1. 9. 2023, kdy začne v nových prostorách výuka, bude základní školu ve Spálově navštěvovat cca 205 žáků v rámci klasických i Montessori principů vzdělávání.

V nové přístavbě jsou situovány čtyři odborné učebny a patřičné zázemí - 3 kabinety, šatny pro 120 žáků a pedagogy. Díky projektu dojde k zásadnímu zkvalitnění výuky daných odborných předmětů (Cizí jazyky, Informatika, Přírodopis, Chemie, Fyzika, Pracovní činnosti, Základy administrativy). Do uvedených učeben a kabinetů je pořízeno také nové odpovídající vybavení mobiliář, výukové zařízení, počítače, interaktivní panely atd.

Dne 20.7.2021 byla na základě výběrového řízení podepsána s firmou TVARSTAV REAL s.r.o., Nový Jičín, IČO: 26815648, Smlouva o dílo na akci **„PŘÍSTAVBA ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLY SPÁLOV“**. Cena díla dle SoD byla ve výši 29.751.241,30 Kč s DPH. Dne 3.8.2023 bylo staveniště předáno a stavba tímto zahájena. V roce 2021 byla zhotovena spodní stavba (výkop, základové pásy a základová deska). Současně s tím byla vybudována ležatá splašková kanalizace a část ležaté dešťové kanalizace okolo objektu.

V prvním pololetí 2022 byla provedena výstavba zdiva z bloků Porotherm, a to: 1. NP, 2. NP a příčky v 1. NP. Při postupu prací zdění byla souběžně budována výtahová šachta ze ztraceného bednění společně se schodištěm (monolit – železobeton.) Dále byly zhotoveny stropy nad 1. NP a 2 NP. Stropy byly provedeny formou systémového řešení Porotherm, kde do osazených nosníků byly vloženy MIAKO vložky, vše svázáno věnci a zalito betonem. Příprava pro střešní konstrukci spočívala ve vyzdívce vikýřů a příprava pro tesařské konstrukce. V rámci elektroinstalace byla provedena přeložka NN vedení.

Ve druhém pololetí 2022 byla dokončena hrubá stavba ze zdiva z bloků Porotherm. Dále se provedla betonáž svislé i vodorovné části všech vikýřů. Taktéž byly provedeny stropy nad všemi podlažními MIAKO. Dále byla na hotovou zděnou konstrukci provedena tesařská konstrukce krovů vč. záklopu z prken, laťování a pojistná hydroizolace. Uvnitř stavby se osadily otvorové výplně obvodového zdiva. Poté se provedlo zateplení KZS – prozatím bez omítky. Současně se prováděly práce na vnitřních rozvodech v rámci hrubých rozvodů VZT, elektroinstalace, ZTI a UT.

Následovalo dokončení většinové práce na střešním plášti. Tzn. osazení keramické tašky, osazení střešních oken a pokládka tepelné a voděodolné izolace na části plochých střech.

Na obvodovém zdivu byl zabudován kontaktní zateplovací systém, kde se povedla mimo jižní stěnu průčelí aplikovat i pastovitá omítka. Na severní straně průčelí se zahájily práce na plechové části fasády. Uvnitř stavby se provedly hrubé instalace ZTI, UT, elektroinstalace a příprava na VZT tak, aby bylo možno zahájit práce na betonových mazaninách a hrubých omítkách. Provedla se příprava výtahové šachty pro osazení části komponentů výtahu. Byly osazeny všechny obvodové výplně.

V areálu školy byla provedena venkovní dešťová kanalizace a zpevněné plochy nádvoří.

Dle SOD měla být stavba dokončena dne 2.12.2022, ale dne 22.10.2022 podala společnost TVARSTAV Real s.r.o. žádost o prodloužení termínu dokončení díla a navýšení ceny díla z důvodu např. nedostatku stavebního materiálu, dlouhé čekací lhůty na dodávku materiálu, výpovědi subdodavatelů z důvodu dramatického zvyšování cen materiálu aj. Termín dokončení díla požadovali prodloužit do 31.8.2023. Zastupitelstvo městyse schválilo dne 22.11.2022 Dodatek č. 1 k SoD o prodloužení termínu dokončení stavby do 31.3.2023. Navýšení ceny díla nebylo akceptováno. Během posledních čtyřech měsíců se dokončily práce na přístavbě budovy školy, a to jak na vnějším líci budovy, tak ve vnitřních prostorách. Tzn. na vnějším plášti budovy byly dokončeny práce na fasádě (kontaktní zateplovací systém), na střešním plášti vč. vikýřů z AL fasádních prvků. Byly dokončeny venkovní úpravy okolo objektu z betonových prefa dílců (zahradní architektury), zpevněných ploch a provedení jemných terénních úprav okolo objektu.

Uvnitř nové přístavby byly dokončeny všechny práce na technickém zařízení budov tzn. osazení a zprovoznění VZT jednotek, osazení zdroje vytápění (tepelné čerpadlo 2x) vč osazení všech otopných těles a rozvodů. Taktéž byla provedena kompletní elektroinstalace se všemi koncovými prvky. Byl zprovozněn výtah a provedeny malby a nátěry.

Na všech podlažích se provedly konečné vnitřní povrchové úpravy, a to jak stěn a stropů (štuk či obklad) tak podlahových krytin. Byly osazeny všechny koncové prvky zdravotnické (umyvadla, baterie apod.). Byly osazeny dveřní zárubně a křídla dle požadavků PD.

Během výstavby vzešly z různých potřeb tzv. vícepráce a méněpráce. Dne 27.3.2023 byly zastupitelstvem městyse Spálova projednány tyto VCP a MNP a byl schválen Dodatek č. 2 k SOD. Účelem dodatku č. 2 smlouvy o dílo je úprava vzájemných práv a povinností obou smluvních stran v souvislosti s navýšením smluvní ceny. Podkladem k dodatku je rekapitulace víceprací a méněprací, které se v průběhu stavby vyskytly (21 změnových listů). MNP jsou ve výši 1.129.051,39 Kč bez DPH, VCP jsou ve výši 2.204.006,32 Kč bez DPH. Původní cena díla bez DPH ve výši 24.587.802,71 Kč se tedy zvyšuje o částku 1.074.954,93 Kč bez DPH, a to na částku 25.662.757,64 Kč bez DPH. Celková cena s DPH činí 31.051.936,74 Kč. Práce byly provedeny v požadované kvalitě.

Projekt „PŘÍSTAVBA ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLY SPÁLOV“ byl spolufinancován Evropskou unií a Ministerstvem pro místní rozvoj dotací ve výši 27.000.000,-Kč.

Více informací a fotografií můžete shlédnout na webových stránkách městyse.

Dne 22.9.2023 bude v základní škole Den otevřených dveří. V době od 11,00 do 17,00 hod. můžete zhlédnout nejen novou přístavbu, ale i celou školu.

Jste srdečně zváni.

Poděkování skautům 3. skautského oddílu OMNIA Spálov za záchranu života.

Dne 24. července udeřil na táboře spálovských skautů do jednoho ze skautů a dvou vedoucích blesk, a to přesto, že nad táborem pouze přšelo a bouřka byla pár kilometrů vedle. Hned po této raritní události se vedoucí, kteří byli poblíž, začali věnovat první pomoci a poté, co zjistili, že jeden ze zasažených nedýchá a nebije mu srdce, zahájili resuscitaci, ve které vytrvali až do příjezdu záchranných složek. Zatímco se pět vedoucích a jeden skaut věnovali první pomoci, ostatní vedoucí zůstali s dětmi v krytém stanu, aby děti průběhu záchrany nemusely přihlížet. Toto dobrodružství nakonec díky včasné práci vedoucích, hasičů, profesionalitě záchranářů a nemocničního personálu i modlitbám všech spálovských občanů dopadlo úspěšně a všichni zasažení vyvázli bez jakýchkoli trvalých následků.

Život je to nejcennější, co máme, a přitom je tak křehký. Stačí chvilka, jedna jediná vteřina a vše se může obrátit vzhůru nohama.

Děkujeme!

Co se dělo od května?

Dne 14.5.2023 jsme do svazku obce přivítali nové občánky, kteří se narodili v období 6/2022-4/2023.

Dne 2.6. 2023 uspořádala farnost Spálov Noc kostelů.

Dne 10.6. 2023 byl Dětský den, který pořádalo SRPŠ a městys Spálov ve spolupráci s Armádou ČR - 71. mechanizovaný prapor z Hranic. Za zážitky a perfektní organizaci děkujeme mjr. Davidu Trnečkovi, por. Ludkovi Šímovi a všem vojákům, kteří nám předvedli techniku, bojové umění střelbu aj. Kulturní program doplnily tanečnice pod vedením Mgr. Zuzany Trnečkové. Skauti s paní Hankou Peňazovou malovali dětem na obličej. O občerstvení se postarali členové SRPŠ a dobrovolníci pod vedením paní Barbory Váňové.

Dne 23.6.2023 bylo na hřišti letní kino a promítal se český film BUKO. Občerstvení z udírny zajistili členové TJ Spálov.

Dne 22.7.2023 se uskutečnily Spálovské hody s velkou účastí návštěvníků.

Děkuji všem, kteří se podíleli na zajištění této akce.

V neděli byla hodová mše svatá a odpoledne uspořádala Hospůdka na hřišti posezení při živé hudbě.

Ve dnech od 15. do 19.8.2023 jste dali různým věcem ještě šanci. SRPŠ díky akci „Bleší trh“ přispěje ZŠ a MŠ Spálov na různé školní aktivity částkou ve výši 41.200,-Kč.

Děkujeme 😊

Dne 29.8.2023 k nám zavítala artistická skupina Mistrál s programem „Cirkus bude!“ Šapitó bylo na Panské zahradě.

Jaké opravy a investice byly dokončeny nebo právě probíhají?

Výměna starých a většinou nefunkčních světel v tělocvičně ZŠ za nová ledková za cenu 170.680,- Kč.

Rekonstrukce koupelen v bytě č. 5 a 6. v bytovém domě č.p. 284 za cenu celkem 327.990,-Kč.

Těsně před dokončením je akce „Zateplení a výměna zdroje vytápění v ZŠ Spálov – Zateplení a nucené větrání s reekupací 2“ – více bude v příštím zpravodaji.

Probíhá realizace akce „Oprava místní komunikace na parc. č. 3382/1, k.ú. Spálov a opěrných zdí“ – více po dokončení díla v příštím zpravodaji.

Probíhá restaurování sochy Panna Marie.

Na co se můžeme těšit?

Dne 17.9. 2023 Zemňáková neděla v sokolovně od 10,30hod – přijďte ochutnat úpokrmý nejen z brambor.

Pátek 22.9.2023 Den otevřených dveří v základní škole ve Spálově od 11,00 do 17, 00hod.

Neděle 8.10.2023 v 16,00 hod Divadelní spolek Tyl Drahotuše představí v sokolovně komedii Urologie

Sobota 21.10. 2023 v sokolovně Posezení u vína s cimbálovou muzikou Odera

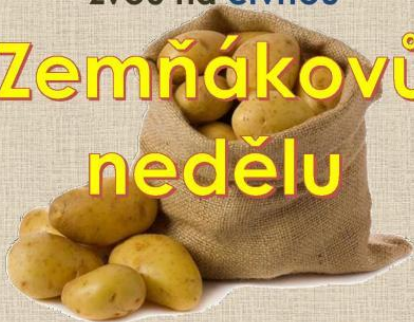
Neděle 12.11.2023 v kostele koncert kapely Po ránu o 5 níž

Neděle 3.12. 2023 v parku Mikuláš a rozsvěcování vánočního stromu

MO **KDU-ČSL**

městys Spálov a skauti vás
zvou na **čtvrťou**

Zemňákovů
nedělu

17. září 2023
10.30 - 15.00
sokolovna Spálov

Přijďte si
pochutnat na
bramborových
pokrmeh !

Městys Spálov a ZŠ a MŠ Spálov Vás zve na
DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
u příležitosti otevření nové stavby
„PŘÍSTAVBA ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLY SPÁLOV“

v pátek
22.09.2023
od 11:00 do 17:00 hod
na základní škole Spálov č.p.1, Spálov 74237

Co můžete shlédnout:
nové odborné učebny, vyučovací hodiny, všechny prostory školy...

 EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

 MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

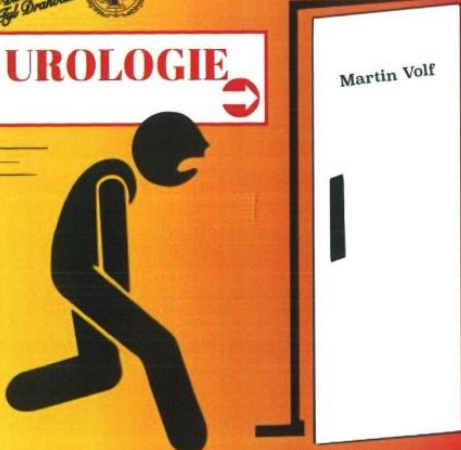
 MĚSTYS
SPÁLOV

180.sezóna

MĚSTYS SPÁLOV
Vážení přátelé, dovolujeme
si Vás pozvat na komedii z
nemocničního prostředí.

UROLOGIE

Martin Volf

kde: Spálov sokolovna
kdy: 8.10.2023 v 16 hod
VSTUPNÉ: 50,- Kč

Sponzoři: město Hranice, AUTO-DREI s.r.o., SIGMA PUMPY HRANICE, s.r.o.

Dále se můžeme těšit na adventní koncert aj.

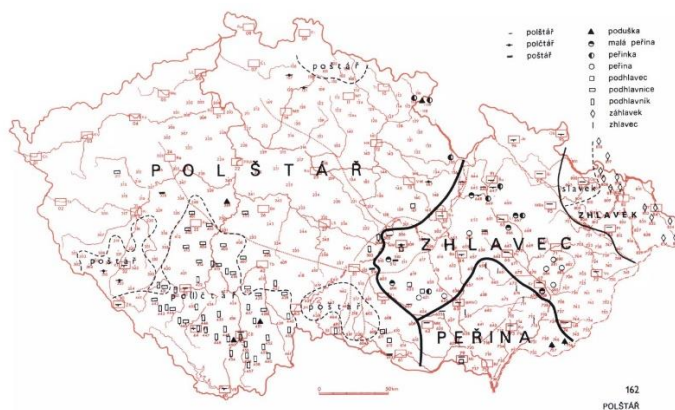
Unikátní spálovské nářečí – výzkumy dialektologů po 50 letech

Spálov patřil před půl stoletím mezi 420 venkovských lokalit, ve kterých probíhal celouzemní výzkum nářečí českého jazyka. Cílem tehdy bylo zachytit co nejzachovalejší, nejstarší stav našich nářečí. Dialektologové (jazykovědci zabývající se nářečími) z Ústavu pro jazyk český vyjžděli do terénu s Dotazníkem pro výzkum českých nářečí, jenž obsahoval 2 649 dotazů na různé nářeční jevy. Výzkumu na venkově se v letech 1964–1972 zúčastnilo celkem 4 364 respondentů narozených koncem 19. a počátkem 20. století. V letech 1973–1976 se pak v 57 vybraných městech zkoumala běžná mluva u 1 032 mluvčích. Kromě toho se nářeční výzkum uskutečnil i v zahraničí ve 13 vesnicích se starším českým osídlením, a to v Polsku, bývalé Jugoslávii (dnešním Chorvatsku, Srbsku, Bosně a Hercegovině) a v Rumunsku.

Shromážděný materiál dialektologové postupně zpracovali a v letech 1992–2011 vydali šest svazků Českého jazykového atlasu. Atlas o rozsahu 3 396 stran obsahuje na 1 558 mapách s komentáři téměř 25 tisíc slov a slovních tvarů a prohlédnout si ho můžete na internetových stránkách (<https://cja.ujc.cas.cz/>; <https://cja.ujc.cas.cz/e-cja/>).

270	„zásuvka“ (ve stole)	stolek / řupák
271	lavice (ten - ta) T	lavka naplav
272	„židle“ (s opěradlem)	stolek
273	„opěradlo židle“	opěradlo legát
274	„nízká sedačka“ (podnožka)	stolek I a, b
275	„skříň na šaty“ (almara)	almara
276	„truhlář“	stolar
277	„věšák“ (na zdi)	lyžba
278	„věšák (tyčka) nad kamny“	stolek káď
279	„postel“	stolek
280	„prostěradlo“	(?) deka, prachta
281	„velká svrchní perina“ (na přikrývání)	perina
282	„polštář“	stolek
283	„povlak“ (cicha)	cicha

Stránka z Dotazníku pro výzkum českých nářečí vyplněná ve Spálově v roce 1965 (zdroj: Archiv lidového jazyka, dialektologické oddělení ÚJČ AV ČR, Brno)

Mapa z prvního dílu Českého jazykového atlasu (dostupná zde: <https://cja.ujc.cas.cz/e-cja/heslo/1/162>)

My, pracovníci dialektologického oddělení Ústavu pro jazyk český Akademie věd České republiky z Brna ve spolupráci s Katedrou geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, připravujeme nový celouzemní nářeční výzkum. Jeho cílem je zjistit, jak se naše nářečí za uplynulé půlstoletí změnila, které nářeční výrazy jsou živé ještě dnes a které uchovává nejstarší generace nářečních mluvčích jen ve své paměti, ve vzpomínkách na dřívější dobu, na své rodiče, prarodiče.

Pilotní fáze nového celouzemního výzkumu proběhla již na Břeclavsku, Olomoucku, Uherskohradištsku. Do této fáze výzkumu jsme zařadili i Spálov a jeho unikátní nářečí. Díky ochotě a vstřícnému přístupu paní starostky Ludmily Sucháckové, která zprostředkovala setkání s nejstaršími obyvateli Spálova, jsme z jejich poutavého vyprávění a vzpomínání získali cenné poznatky nejen o jazyce, ale také o životě v tomto regionu v dobách dávno i nedávno minulých. Naše poděkování patří několika spálovským rodákům, u nichž jsme mohli ověřit současný stav nářečí, vyzkoumat prvních sto položek nového dotazníku a pořídit zvukové nahrávky spálovské mluvy pro Archiv zvukových záznamů nářečních promluv, uložený v dialektologickém oddělení v Brně.

Paní Marie Havranová vzpomínala na to, jak se dřív hospodařilo a s čím musely děti pomáhat, ale také na události druhé světové války, například na setkání s partyzány. Paní Marie Klevarová popsala, jak se seklo obilí kosami, jak se doma tlouklo máslo a další činnosti, které dříve patřily ke každodennímu životu. Pan Josef Šustek se mimo jiné podělil o zážitky z vojenské služby a nářeční výzkum zpestřilo posezení na jeho lavičce pod mohutnými lipami.

Naše výzkumy ve Spálově i jinde prokazují, že nářečí sice odcházejí, ale mezi nejstarší generací jsou mnohé nářeční výrazy a tvary stále aktivně užívané, např. zemňáky (brambory), zhuavec (polštář), trnky (švestky, povidla), šňůrka (tkanička u bot), roba (žena), děvucha (děvče), šikovná (pěkná). Některé z nich můžete najít na mapách Českého jazykového atlasu, některé i v nově vznikajícím Slovníku nářečí českého jazyka (hesla A–D viz <http://sncj.ujc.cas.cz>).

česnout dok. (*česnút, česnuť, česnuc', čésnút*)

1 expr. uřadit, udeřit: *česl ho čaganem přez záda* Blatnička HO; *ja, d'i, neš t'a česnu!* Uherskohradištsko; *já t'a čýmsy česnu* Spálov NJ; *tak t'e tu česnu!* Frenštát pod Radhoštěm NJ; *jen sem ho česnuť, hnet se převrac'ul* Ostrava OV (Hrabová); *česnuť ho čaganem, že se aňi něhnuť* Palkovice FM; *česnút* Břeclavsko, Uherskohradištsko; *čésnút* Kyjovsko; *čésnút králíka* Mistřice UH **2** (o větvi) zlomit: *česnút* Břeclavsko Hb

Slovník nářečí českého jazyka vznikl za přispění projektu GA ČR č. P406/11/1786
Slovník nářečí českého jazyka (2011–2015). Copyright © 2016–, Ústav pro jazyk
český AV ČR, v. v. i., dialektologické oddělení.

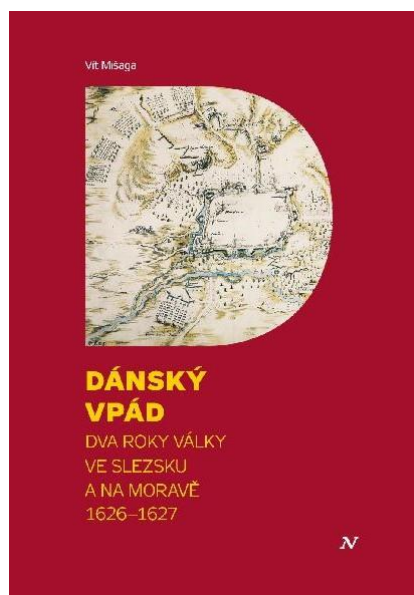
Heslo ze Slovníku nářečí českého jazyka

Podrobnější informace o činnosti dialektologického oddělení ÚJČ AV ČR a o výzkumech nářečí českého jazyka najdete na ceskanareci.cz, veslovech.cz, ujc.avcr.cz.

Autorka článku: Martina Ireinová, vedoucí dialektologického oddělení ÚJČ AV ČR

Příspěvek vznikl v rámci aktivity Krizové situace perspektivou nejstarších generací (Strategie AV21: Odolná společnost pro 21. století).

Dánský vpád

recenze knihy

O událostech, souvislostech a osobnostech třicetileté války bylo napsáno mnohé, ať to byla pražská defenestrace roku 1618, bitva na Bílé Hoře, staroměstská exekuce (poprava 27 českých pánů), pobělohorské konfiskace, generalissimus Albrecht z Valdštejna či obléhání Brna (1645) i Prahy (1648) švédskými vojsky. V roce 1625 se . skautský významným členem protihabsburské koalice stal dánský a norský král Kristián IV., jehož armáda zahájila tažení za účelem převzetí strategické iniciativy v oblasti severního a středního Německa, s cíli porazit svého protivníka a postoupit k Vídni. Vojáci Kristiána IV. však vpochodovali do Slezska a postupně ovládli i celé moravsko-slezské pomezí v územním perimetru až k Lipníku nad Bečvou a Holešovu. Vytvořili rozsáhlou enklávu s centrem v Opavě a významnými opěrnými body v Krnově, Těšíně i jiných městech. Dočasné rozmístění dánských vojenských jednotek (v důstojnickém sboru armády byli čeští, moravští a slezští účastníci stavovského povstání) na našem území však v dějinném povědomí nezanechalo téměř žádný ohlas – mělo by se to změnit, neboť je vydána kniha Dánský vpád: Dva roky války ve Slezsku a na Moravě 1626 – 1627.

PhDr. Vít Mišaga napsal „dánskou válečnou“ monografii jako první z tuzemských historiků. Základem byla jeho diplomová práce, kterou doplnil o nové poznatky a výsledkem je obsáhlá (téměř 400 str.) publikace rozdělená do šesti kapitol, ve kterých předkládá komplexní pohled na málo známý úsek třicetileté války. Čtenáře seznamuje s událostmi, které dánskému vpádu předcházely, podrobně analyzuje diplomatická jednání v tehdejších mocenských centrech Evropy a dokazuje přesah i mimo evropský kontinent - zde jsou informativně objevené statě o Gáboru (Gabrielu) Bethlenovi jako protivníkovi Habsburků a politice představitele Vysoké Porty sultána Murada IV., resp. ministrů, kteří za mladého panovníka rozhodovali. Následuje podrobný popis postupu dánského vojska do středu Evropy, bojových střetnutí, obléhání měst či pevností až k dočasnému ovládnutí Opavska, Krnovska, Bruntálska i jiných regionů moravsko-slezského pomezí. Autor umožňuje nahlédnout do reálií a životů odlišných vrstev společnosti - panovníků Kristiána IV., Jakuba I. Gustava II. Adolfa i Ferdinanda II., říšských knížat, dále např. předbělohorského držitele jednoho z obsazených území Jana Jiřího Krnovského i jeho nástupce z řad vítězů Karla I. z Lichtenštejna, velitele dánské armády Jana Arnošta Sasko-Výmarského, generálů Petra Arnošta z Mansfeldu (dánského spojence velícího vlastní armádě) či Albrechta z Valdštejna. Podrobně seznamuje s osudy příslušníků předbělohorských stavů usilujících o opětovné získání konfiskovaných majetků i nabyvatelů těchto statků většinou z vojenských kruhů, vždyť mnozí z nich

dosáhli důstojnických hodností. Pozornost věnuje také rebelovi Janu Adamovi z Víckova a povstalým Valachům, rozdělených na protestanty a katolíky.

Autor dokládá, že za dánského komisariátu nad Opavskem, Krnovskem (spravoval je Joachim von Mitzlaff) a okolím se běžný život, i když se zde odehrály kruté události, stále odvíjel. Přibližuje situaci ve městech jako je Opava, Krnov, Hranice, Nový Jičín, Bruntál, (Český) Těšín, Osoblaha i další sídla a osudy jejich obyvatel různých konfesijních vyznání a předkládá důkladnou analýzu nelehkých časů z pohledu nejen válkou postižených, ale i těch, kteří válečnou káru táhli stále kupředu až do své smrti v boji, jak v závěrečné kapitole knihy dokazuje příběhem pražského rodáka v dánských službách kapitána Johanna Trosta von Tiefenthal.

Publikaci doplňují graficky výrazné textové medailony významných aktérů těchto událostí, černobílé fotografie, barevná obrazová příloha, mapy i plány bojových operací, které umožňují dobře se orientovat. Památkové objekty jsou vyobrazeny v aktuální podobě, s výjimkou tzv. Pelikánova domu v Opavě.

Knihla Dánský vpád: Dva roky války ve Slezsku a na Moravě 1626 – 1627 je výjimečnou sondou do reality raně pobělohorské Moravy, Slezska a Evropy. Čte se jako dějinná freska - jejím dosud potměným barvám autor vrátil lesk, ale převládá červená barva krve ...

PhDr. Vít Mišaga: Dánský vpád - Dva roky války ve Slezsku a na Moravě 1626 – 1627, ISBN: 978-80-88030-72-0, 382 str., 1. vyd. Bohumír Němec – Veduta, České Budějovice v roce 2023

Autor textu: Stanislav Vaněk

Tiskové zprávy:

Pomáhat a chránit

Policie České republiky
KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE
kancelář ředitele krajského ředitelství
oddělení prevence

Policie ČR Informuje:

Bezpečně na koloběžce

Léto se pomalu blíží ke svému konci, ale hezké počasí vybízí k různým venkovním aktivitám. Jednou z nich jsou projížďky na koloběžce. Jak klasické koloběžky, tak elektrokoloběžky jsou velmi oblíbené nejen u dětí a mládeže, ale také u dospělých. Bohužel ne všichni, jenž na nich jezdí, dodržují pravidla bezpečné jízdy a tím riskují nejen svůj život a zdraví, ale také ostatních účastníků silničního provozu. Pojďme si nyní tyto pravidla bezpečné jízdy společně připomenout.

Důležité je vědět, že osoby jedoucí na koloběžce jsou podle zákona o silničním provozu považovány za **cyklisty**, a proto pro ně platí stejná pravidla, jako pro osoby jedoucí na jízdním kole. Na koloběžkách můžeme jezdit na silnicích nebo cyklostezkách, a to vždy při jejich pravém okraji. Naopak na chodníku či k přejíždění přechodu pro chodce koloběžku k jízdě užít nesmíme a měli bychom ji vést vedle sebe. **Rychlost jízdy na koloběžce či elektorokoloběžce je potřeba vždy přizpůsobit danému terénu, dopravní situaci a také svým schopnostem.** Během jízdy bychom nikdy neměli mít v uších sluchátka, jelikož pak neslyšíme co se děje kolem nás, a to se nám může ošklivě vymstít.

Pro koloběžky platí stejná **povinná výbava** jako pro jízdní kola. Řadíme zde:

- Účinné, dvě na sobě nezávislé brzdy. Ty bychom měli vždy před jízdou zkontrolovat.
- Odrazku bílé barvy v přední části koloběžky, odrazku červené barvy v zadní části koloběžky a odrazky musí být také v paprscích kol.
- Za snížené viditelnosti musí být koloběžka vpředu opatřena světlem bílé barvy a vzadu světlem červené barvy. Osoba jedoucí na koloběžce za snížené viditelnosti může svou viditelnost ještě zvýšit pomocí reflexních prvků umístěných například na oděvu.
- Volné konce řídítek musí být zaslepené, nejlépe gumovými rukojetmi. Na těchto rukojetích nesmí být ostré hrany.

A jak je to s používáním ochranné přilby?

Ochrannou přilbu musí mít podle zákona při jízdě na koloběžce osoby mladší 18 let. Ovšem používat ochrannou přilbu **by měli při jízdě na koloběžce všichni bez rozdílu** věku, protože přilba může v případě pádu zachránit život a zdraví. Každá přilba, která prodělala jakýkoliv náraz, musí být vyřazena z používání, a to i když nejeví zřetelné známky poškození. Na přilbě může dojít k mikroskopickým trhlinkám, které nejsou pouhým okem viditelné a tak přilba ztrácí svoji účinnost v případě dalšího nárazu. Při jízdě na koloběžce je vhodné použít také cyklistické rukavice a pevnou obuv.

Cyklisté, mezi které řadíme také osoby jedoucí na koloběžce, jsou z hlediska zákona o silničním provozu považováni za řidiče. **To mimo jiné znamená, že na koloběžce je zakázaná jízda pod vlivem alkoholu či jiných omamných a psychotropních látek.**

Výše zmíněná pravidla je potřeba mít během jízdy na koloběžce stále na paměti. Proto je novojičínští policisté ve spolupráci s krajským koordinátorem BESIP v pátek 14. července připomínali návštěvníkům Pusteven v Beskydech. Právě odtud vede do Trojanovic tzv. Knížecí cesta, která je mezi milovníky koloběžek velmi oblíbená. Bohužel 7. července 2023 zde došlo k vážné dopravní nehodě, kdy šestapadesátiletá žena jedoucí na koloběžce nepřizpůsobila rychlost své jízdy místnímu terénu a v prudké zatáčce upadla na zem. Během pádu si způsobila těžká zranění a musela být letecky transportována do nemocnice. Od začátku letošního roku na Knížecí cestě

policisté evidují ještě jeden případ dopravní nehody osoby jedoucí na koloběžce. Koncem května zde devatenáctiletý mladík rovněž nepřizpůsobil rychlost jízdy místnímu terénu a začal před jednou ze zatáček prudce brzdit, přičemž přepadl přes řídítka. Během nehody mladík utrpěl těžká zranění. Obě zmíněné osoby měly během pádu ochrannou přilbu. Kdyby tomu tak nebylo, tak by dopravní nehody nejspíše skončily tragicky. Na tyto nešťastné události policisté nereagovali pouze výše uvedenou preventivní akcí, ale také zvýšením silničním dohledem v této oblasti.

por. Mgr. Darina Veselá
oddělení prevence

Charita Odry informuje:

OBČANSKÁ PORADNA

CZ.03.02.01/00/22_018/0000298

Své dluhy řešte co nejdříve!

Každý se může někdy dostat do těžké finanční situace se kterou si neví rady a potřebuje pomoc. Je důležité své finanční problémy řešit okamžitě. Když dluhy neustále rostou, zároveň roste nátlak věřitelů pak hrozí jejich vymáhání a následné exekuce. První krok k řešení situace je přebírat poštu, poté přijít do Občanské poradny, a to především přijít ihned, kdy vím, že dále nejsem schopen splácet v požadovaných částkách v daném čase!

Jak zjistím, kolik a kde dlužím?

1. **Komunikace s věřitelem** – ústně nebo písemně, lze požádat o výši dlužné částky.
2. **Česká pošta** – Czech point výpis z Centrální evidence exekucí, který stojí 50 Kč. Ve výpisu naleznete vždy u koho je aktuální exekuce vedena, spisovou značku a dlužnou částku.
3. **Okresní soud** – požádat o výpis soudních řízení vedených proti mé osobě lze osobně nebo písemně. Výpis je zdarma.
4. **Zaměstnavatel** – **exekuční příkaz** srážkami ze mzdy. Výše srážky se odvíjí dle nezabavitelné částky, která je aktuálně ve výši **13.638 Kč**.

Přijďte, vše se dá řešit, poradíme a pomůžeme Vám

Otevírací doba Občanské poradny v Odrách:

Hranická 1113/48, Odry 742 35

Pondělí	8:00-11:30	12:00-16:00
Úterý	8:00-11:30	12:00-14:00
Středa	8:00-11:30	12:00-16:00
Čtvrtek	8:00-11:30	12:00-14:00
Pátek	pro objednané	

Vedoucí odborné sociální poradny

Ing. Michaela Dlabajová

Tel.: 604 645 378

email:

michaela.dlabajova@odry.charita.cz

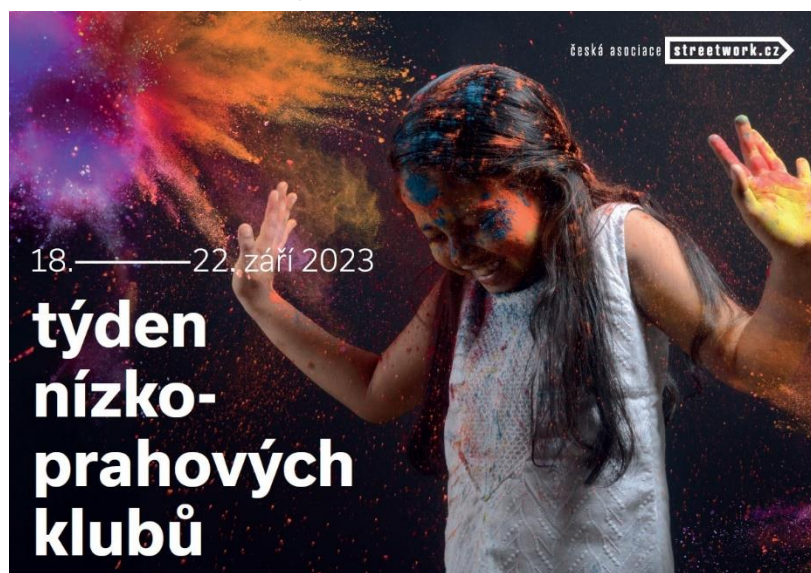
Sociální pracovnice:

Bc. Dita Liedermannová

Tel: 737 236 972

E-mail:

dita.liedermannova@odry.charita.cz

Společnost pro ranou péči

Raná péče je sociální služba pro rodiny, do kterých se narodí dítě s vážným postižením. Poradkyně ze Společnosti pro ranou péči, pobočka Ostrava, dojíždějí za rodinami s dětmi se zrakovým hendikepem nebo s ohroženým vývojem v oblasti zrakového vnímání přímo domů a v bezpečném prostředí pomáhají rodinám náročnou situaci zvládnout. Služba rané péče je dostupná v rámci celého Moravskoslezského kraje a je pro rodiny zdarma.

„Když se člověk vyhrabe ze všech praktických věcí, pořád mu zůstanou tíživé a bolestivé myšlenky, které není čas probrat s lékaři, není chuť probírat s přáteli a není síla probírat s nejbližšími (ano, i je to bolí). Tady je pak skvělé, když k vám domů přijede poradkyně rané péče, která vaše dítě zná, ví, o čem mluvíte, nebude před vámi mávat diagnózami a tabulkovými prognózami, ale ani nebude předstírat, že žádný problém vlastně neexistuje, že dítě je přece šikovné, jako jeho babička. A i za tu možnost chápat a upřímného sdílení patří dík poradkyním rané péče,“ shrnuje jedna z klientských maminek.

Včasná pomoc rodinám, do kterých se narodí dítě s postižením, má obrovský smysl a má zásadní dopad na to, jaký bude život dítěte v dospělosti. V poradkyních rané péče dojíždějících za rodinami přímo domů získávají rodiče průvodce, který jim pomůže vyrovnat se s těžkou situací a předejít jejich přetížení a krizím v rodině.

Máte-li pochybnosti o správném vývoji vašeho dítěte, kontaktujte Společnost pro ranou péči: ostrava@ranapece.cz; tel. 774 567 236; www.ranapece.cz/ostrava/. Ranou péči podporuje také městys Spálov, v roce 2023 ji podpořil částkou 5 000 Kč.

Odpady:

V roce 2022 občané městyse Spálova vytrídili a předali k dalšímu využití 81,815t odpadu.

Víte že?

Letošní náklady na odpady do 8/2023 (bez BRO):

Velkoobjemový a nebezpečný odpad	62.403,24
Papír a lepenka	73.255,64
Sklo	27.279,84
Plasty	93.579,83
Směsný komunální odpad	220.268,93
Vývoz ze hřbitova	22.587,94
Poplatky za uložení na sběrném dvoře	4.916,24
Celkem	504.291,69Kč

Děkujeme Zemědělské a.s., Spálov za to, že nám letos umožnila pořídit jedinečné fotografie Balerova mlýna v máku.

Zpravodaj městyse Spálov-Spálovák · Občasník – 3x ročně · 28.8.2023 · Evidenční číslo: MK ČR E 24326 · Vydavatel: městys Spálov, Spálov 62, 742 37 · Periodický tisk územního samosprávného celku · Náklad: 100 výtisků · 20 stran · neprodejné · Příspěvky některých autorů mohou vyjadřovat názory autora a nemusejí se shodovat se stanoviskem vydavatele. · Máte nějaký zajímavý článek či fotografii? Pošlete nám jej! Budeme rádi · email: obec@spalov.cz · Účastí na programech pořádaných městyssem Spálov dává jejich účastník souhlas s užitím pořízených fotografií a videodokumentace pro propagační materiály organizace (webové stránky, zpravodaj, Facebook). Souhlas se dává do odvolání.